

Úmluva OSN o právech dítěte platí dvě desetiletí

Přesně před dvaceti lety, 7. ledna 1991, ratifikovalo tehdejší Federální shromáždění České a Slovenské federativní republiky Úmluvu OSN o právech dítěte. Úmluva byla podepsána v New Yorku 30. září 1990 a do dnešní doby k ní přistoupilo 191 států. Přijetím Úmluvy se náš stát zavázal k tomu, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať již je uskutečňována veřejnými nebo soukromými službami, úřady, zákonodárnými orgány a dalšími subjekty.

„I po dvaceti letech je však povědomí české společnosti o právech dítěte poměrně nízké. Spoluúcast dětí na rozhodování často není zajištěna, přestože jde mnohdy o velmi závažné zásahy do jejich života,“ říká ředitel odboru rodiny a dávkových systémů MPSV Miloslav Macela. Z tohoto důvodu připravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR rozsáhlou kampaň, jejímž cílem je mj. zvýšení informovanosti o významu, důležitosti a naplňování práv dítěte. Ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje novou národní strategii péče o ohrožené děti, jejímž konečným cílem je komplexní právní úprava péče o děti. Ministerstvo rovněž připravuje opatření, která umožní dětem setrávat v rodinném prostředí. Jde především o posílení prevence a terénní sociální práce přímo v rodinách a jejich doprovázení ve složitých životních situacích. Vyšší podporu a společenský status dostane také pěstounská péče. Ministerstvo od těchto opatření očekává a je zároveň, po vzoru ostatních transformujících zemí, přesvědčeno, že se sníží počet dětí, které jsou v současné době mnohdy zbytečně vytrhovány z rodinného prostředí a umisťovány do ústavní výchovy.

Úmluva je postavena na principech „3P“: provision (práva týkající se zajištění dítěte zaměřená na přežití, rozvoj, vývoj), protection (ochrana dítěte před násilím, vykořisťováním, zneužíváním, škodlivými vlivy), participation (úcast dítěte na spolurozhodování o věcech, které se ho osobně dotýkají). Kontrolu naplňování Úmluvy provádí Výbor pro práva dítěte. Ten již v roce 2003 vyjádřil politování nad tím, že Česká republika nepřistoupila k tvorbě komplexní politiky ve vztahu k dětem či reformě systému soudů pro mladistvé. Vláda České republiky se v programovém prohlášení zavázala ke zlepšení systému péče o ohrožené děti. Předpokladem úspěšného naplňování Úmluvy o právech dítěte je otevřená spolupráce všech, kteří pracují v systému péče o ohrožené děti a rodiny. Ministerstvo práce a sociálních věcí jako koordinátor reformy systému péče o ohrožené děti bude i v tomto „roce Úmluvy“ usilovat o změny, které povedou ke zkvalitnění života dětí a rodin v naší zemi.

*Viktorie Plívová
vedoucí tiskového oddělení
a tisková mluvčí*